

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

**Tilrådning fra Fylkesmannen i Aust-
og Vest- Agder om vern av Kjesfjell
og Gaupenapen naturreservat i Åmli
kommune**

Aust-Agder fylke

Juli 2016

Innhold

Om verneområdet	3
Hjemmelsgrunnlag	3
Vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II	4
Verneverdier	5
Verneformål	5
Andre interesser	6
Saksbehandling	6
Bakgrunn	6
Verneprosessen for området	6
Viktige endringer etter høring av verneplanen	7
Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser	7
Lokal og sentral høring	7
Innkome høringsinnspill til verneplanen	8
Fylkesmannens vurdering av innspillene	8
Fylkesmannens tilrådning	8
Vedlegg 1 – Beskrivelse av området	9
Vedlegg 2	11

Om verneområdet

Fylkesmannen i Aust- og Vest- Agder legger med dette fram forslag om å opprette Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat i Åmli kommune, Aust-Agder fylke. Vernet omfatter skogområder på privat eiendom som er tilbudt staten gjennom ordningen med frivillig vern. Skogområdet som foreslås vernet er på om lag 3988 dekar.

Området som foreslås vernet ble kartlagt i 2006 i forbindelse med naturfaglige registreringer av skogarealer tilbudt for frivillig vern. Verneområdet innehar naturverdier knyttet til sprekkedaler og bratte skråninger av gran og edelløvsskog. Disse opptrer som øyer i en annen type vegetasjon. Skråningen langs Kjesfjell og Gaupenapen utmerker seg med innslag av edelløvsskog. Denne lokaliteten med edelløvsskog anses som en utpost for gammel eikeskog, med rikelig innslag av svært gamle eiketrær. Det er registrert utpost-forekomster av eiketilknyttede rødlistearter av sopp og velutviklede samfunn av epifyttiske lav- og moser knyttet til rikkbark av spisslønn, eik og osp.

Navn	Kommune	Areal	Verneverdi
Kjesfjell og Gaupenapen	Åmli	3988daa	**

Hjemmelsgrunnlag

Skogområdet foreslås vernet som Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier i §§ 35 til 39. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategori i §§ 36 og 37. Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

«Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive

gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel».

Vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen. Bestemmelsene i naturmangfoldloven skal inngå som en integrert del i skjønnsutøvingen ved saksbehandling av vernesaker etter naturmangfoldloven. Miljøkonsekvensene av vernet skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte vernet og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget om natur- og verneverdiene i det foreslåtte naturreservatet på Kjesfjell og Gaupenapen er innhentet gjennom de nasjonale naturfaglige registreringene av skogområder i tilknytning områder tilbudt for frivillig vern. Disse registreringene dokumenterer godt natur- og verneverdier i området.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder har vurdert verneforslagets effekt på naturverdiene. Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres, herunder tradisjonelt friluftsliv og bruk av området til små- og storviltjakt. For enkelte aktiviteter vil et vern imidlertid innebære restriksjoner, noe som gir verneverdiene en økt beskyttelse. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som er tillatt i henhold til verneforskriften, etter all sannsynlighet ikke få en vesentlig negativ innvirkning på natur- og verneverdiene. Vernebestemmelsene er til hinder for at det kan gjøres vesentlige inngrep i området. Etter Fylkesmannens vurdering vil vernet med stor grad av sannsynlighet føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Fylkesmannen er av den oppfatning at den foreliggende kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologisk tilstand i denne saken står i et rimelig forhold til sakens karakter, og mener derfor at kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8

er oppfylt. På denne bakgrunn mener vi at det foreligger nok kunnskap om effekten av vernet slik at føre-var-prinsippet ikke får særlig vekt i denne saken, jf. naturmangfoldloven § 9.

Hvilke aktiviteter og tiltak som kan tillates i det foreslåtte verneområdet bestemmes av verneforskriften. Regulering av disse vil kunne vurderes med hensyn til samlet belastning i naturreservatet. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er med dette vurdert og tillagt vekt.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver får ikke særlig betydning i denne saken ettersom et vern vil legge vesentlige begrensninger på hvilke tiltak som kan gjennomføres i området. Videre vil eventuelle godkjente tiltak, som regel i samsvar med verneforskriften, ikke ha vesentlig negativ effekt på verneverdiene, registrerte naturtyper, arter eller økosystem. Når det gjelder § 12 kan for eksempel lokaliseringsalternativer være aktuelt å vurdere i forbindelse med søknader om dispensasjon fra verneforskriften.

Verneverdier

Naturkvaliteter og verneverdier i det foreslåtte verneområdet er beskrevet i BioFokus-rapport «Frivillig vern 2006». Faktaark med beskrivelse og kart over lokaliteten er publisert i skogdatabasen NARIN (<http://www.borchbio.no/narin/>). Det foreslåtte Lindåsen naturreservat ble kartlagt i 2006 i forbindelse med naturfaglige registreringer av skogarealer tilbudt for frivillig vern.

Den foreslåtte opprettelsen av Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat representerer et heiområde i Åmli kommune som er lite påvirket av menneskelig aktivitet. Lokaliteten er dominert av skrinne, småvokste røsslyngfuruskoger som er representative for heilandskapet i indre Agder. I mindre sprekkedaler og i bratte skråninger opptrer «øyer» med helt annen vegetasjon, av mer produktive granskoger og edellaugskog. Produktive og enkelte steder relativt lite påvirkede granskogslie finner man hovedsakelig i den nordlige delen av det foreslåtte verneområdet ned mot Malevatn, mens den sørvestvendte skråningen langs Kjesfjell og Gaupenapen utmerker seg med innslag av edelløvsog. Denne lokaliteten med edelløvsog anses som en utpost for gammel eikeskog, med rikelig innslag av svært gamle eiketrær. Det er registrert utpost-forekomster av eiketilknyttede rødlistearter av sopp og velutviklede samfunn av epifyttiske lav- og moser knyttet til rikbark av spisslønn, eik og osp. Med foreslått avgrensning er området vurdert til å ha regional verneverdi (**).

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et urørt heiområde i indre Agder, med skrinne, småvokste røsslyngfuruskoger, forekomster av relativt produktiv granskog og granskogslie samt intakte ut-postlokaliteter av eikeskog med forekomster av gamle, grove, småvokste og hule eikekjemper og tilhørende spesielt biomangfold av sopp- og rødlistearter.

Andre interesser

Fylkesmannen er ikke kjent med andre interesser enn jakt og fiske innenfor verneområdet. Jakt og fiske blir ivaretatt i verneforskriften.

Saksbehandling

Bakgrunn

Norge har forpliktet seg til å ta vare på vårt biologiske mangfold gjennom nasjonale målsettinger og internasjonale avtaler. Vern av skogområder skal bidra til et representativt vern av skogtyper og sikre trua arter og naturtyper i norsk skog. Norge har stor variasjon av skogtyper, også skogtyper som er internasjonalt sjeldne. Nær 50 prosent av de trua og nær trua artene i Norge lever i skog.

Vern av skog har de siste 15 årene vært prioritert i verneplanarbeidet i Norge og Stortinget har nylig vedtatt et mål om vern av 10 prosent av skogarealet. Målet er langsiktig, og vern av privat skog skal fremdeles være frivillig. Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet. Den samme stortingsmeldingen trakk også fram viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Et slikt prinsipp er at et utvidet skogvern skal følge de faglige anbefalingene fra rapporten til NINA og Skogforsk om «Evalueringen av skogvernet i Norge».

Regjeringens arbeid knyttet til vern av skog foregår nå etter to hovedlinjer; frivillig vern av skog og vern av skog på statens grunn. I stortingsmeldingen trekkes begge strategiene fram som viktige for å oppnå myndighetenes mål for det fremtidige skogvernet i Norge. Ordningen med frivillig vern innebærer at skogeier(e) tilbyr staten vern av egne skogarealer. Arbeidet skjer i nært samarbeid mellom Norges skogeierforbund og miljøvernmyndigheten. Miljøvernmyndigheten vurderer tilbudet og iverksetter gjennomføring av naturfaglige registreringer for å få kartlagt verneverdiene. Dersom det etter en slik registrering er aktuelt å fremme et forslag om vern for det kartlagte arealet, blir det holdt forhandlinger med grunneier(e) om avgrensning, utforming av verneforskrift samt økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene vil verneforslaget gjennomgå saksbehandling i tråd med reglene i naturmangfoldloven.

Verneprosessen for området

Fylkesmannen mottok første gang tilbud om frivillig vern fra en grunneier i 2005. Natur- og verneverdier i det foreslåtte naturreservatet er registrert og kartlagt gjennom den nasjonale kartleggingen av skogarealer som er tilbudt for frivillig vern 2006. Men området ble ikke vernet i den prosessen. I 2014 oppsøkte grunneieren Fylkesmannen med forespørsel om området kunne vernes. Fylkesmannen tok området opp til vurdering igjen og laget sammen med grunneier en verneavgrensning for området som skulle vernes. Skogtakseringen ble

gjennomført sommeren 2016 og danner grunnlaget for beregning av erstatningsbeløp. Avtaleinngåelse antas å være fullført senest i løpet av høsten 2016.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder sendte ut melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat den 26.04.2016. Oppstartsmeldingen ble sendt ut til grunneiere, Åmli kommune, Aust-Agder fylkeskommune, Statens Vegvesen Region Sør, Agder Energi samt aktuelle lag og foreninger.

Viktige endringer etter høring av verneplanen

Etter innspill fra Språkrådet er navnet på naturreservatet endret til *Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat*.

Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Utgangspunktet for å opprettholde verneverdiene i naturreservatet er at skogen skal få utvikle seg fritt uten nevneverdig skjøtsel. Det antas videre at det heller ikke vil være nevneverdig behov for skjøtsel i området i fremtiden. Dersom dette behovet skulle endre seg med tiden, vil forvaltningsmyndigheten utarbeide en forvaltnings- eller skjøtelsesplan. Videre må forvaltningsmyndigheten også sørge for tilgjengelige ressurser for administrasjon av området, herunder behandling av eventuelle dispensasjonssøknader samt oppfølging av oppsynstjenesten.

Lokal og sentral høring

Verneplanen ble videre sendt på sentral høring til følgende parter: Norsk organisasjon for terreng sykling (NOTS), AVINOR AS, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, Biologisk institutt, Universitetet i Oslo, Den Norske Turistforening, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi – NTNU, Forsvarsbygg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådene Landsforbund, Jernbaneverket, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kommunenes sentralforbund, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Fjellstyresamband, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olymp. og paraolymp., Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk institutt for naturforskning, Norsk institutt for skog og landskap, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, Norskog, NSB hovedadm., NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, Riksantikvaren, SABIMA, Statens Kartverk, Landbruksdirektoratet, Statkraft SF, Statnett SF, Stedsnavntjenestene for Østlandet og Agderfylkene, Statskog, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Universitetets

naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, Verdens Naturfond og Villreinrådet i Norge.

Innkomne høringsinnspill til verneplanen

Ved høringsfristens utløp var det kommet inn (7) syv innspill til verneplanen. En sammenfatning av innspillene følger nedenfor.

Aust-Agder fylkeskommune er positive til opprettelsen og har ellers ingen merknader.

Språkrådet har ingen merknader til enkeltnavnene *Kjesfjell* og *Gauppenapen*, men tilrår at skrivemåten *Kjesfjell* og *Gauppenapen naturreservat* brukes i stedet for sammensetningen av de to enkelt navner.

Norges Jeger- og fiskeforbund/Aust-Agder støtter vernet og det åpner for jakt og fiske, utferdsl av felt storvilt, samt lov å lage bål unner viss forutsetninger.

Statnett har ingen merknader.

Jernbaneverket har ingen merknader.

Norsk organisasjon for terrengsykling er positive til opprettelse av vernet, men ber om at verneforskriften tillater sykling på eksisterende veger og stier.

Åmli kommune kritiserer forløpet av verneprosessen og viser til innspill i oppstarten om at det er gjort MiS-registreringer på naboeiendommen som ikke er med i vernet, samt at høyringen er tett opp til ferietid og kort høringsfrist.

Fylkesmannens vurdering av innspillene

Fylkesmannen har tatt merknadene til etterretning og har endret navnet på naturreservatet etter innspill fra Språkrådet. Fylkesmannen beklager at høringsfristen ble tett opp til ferietiden, men at høringsfristen var på 8 uker, som den skal være. Men hensyn til Mis-registreringer på naboeniendommen, må grunneier selv komme med ønske om frivillig vern. Området på Kjesfjell ble allerede kartlagt i 2006 og derfor valgt Fylkesmannen at forsøke at få dette område med i sin tilrådning til Miljødirektoratet i 2016 og ikke inkludere naboeiendommer.

Fylkesmannens tilrådning

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder anbefaler med dette opprettelse av Kjesfjell og Gauppenapen naturreservat med de endringer som fremgår av tilrådningen. Justert vernekart og verneforskrift finnes som eget vedlegg til tilrådningen.

Vedlegg 1 – Beskrivelse av området

LOKALITET:	Kjesfjell-Gaupenapen
KOMMUNE:	Åmli
FYLKE:	Aust-Agder
VERNEKATEGORI (samlet omr.):	Regionalt verneverdig (**)
VEGETASJONSSONE:	Mellomboreal
VEGETASJONSSEKSJON:	Klart oseanisk (O2)
HØYDE OVER HAVET:	Ca. 335-517m
AREAL:	ca. 3988 daa

Områdebeskrivelse

Den foreslåtte opprettelsen av Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat representerer et heiområde i Åmli kommune som er lite påvirket av menneskelig aktivitet. Lokaliteten er dominert av skrinne, småvokste røsslyngfuruskoger som er representative for heilandskapet i indre Agder. I mindre sprekkedaler og i bratte skråninger opptrer «øyer» med helt annen vegetasjon, av mer produktive granskoger og edellaugskog. Produktive og enkelte steder relativt lite påvirkede granskogslier finner man hovedsakelig i den nordlige delen av det foreslåtte verneområdet ned mot Malevatn, mens den sørvestvendte skråningen langs Kjesfjell og Gaupenapen utmerker seg med innslag av edelløvsog. Denne lokaliteten med edelløvsog anses som en utpost for gammel eikeskog, med rikelig innslag av svært gamle eiketrær. Det er registrert utpost-forekomster av eiketilknyttede rødlistearter av sopp og velutviklede samfunn av epifyttiske lav- og moser knyttet til rikbark av spisslønn, eik og osp. Med foreslått avgrensning er området vurdert til å ha regional verneverdi (**). En nærmere beskrivelse av de naturfaglige registreringene finnes under områdebeskrivelsen lenger bak i verneplanen.

Skogstruktur/påvirkning

Furuskogen: Furuskogen er her som de aller fleste steder ellers i heiene i indre Agder sterkt preget av tidligere tiders plukkhogst. Basert på tellinger på stubber i nylig hogde bærlyngfuruskogsbestander, ser det ut til at området er preget av en furugenerasjon som er 110-120 år gammel, trolig noe eldre i de skrinne heiene. I tillegg opptrer enkelte meget gamle, men krokete og småvokste furutrær med grove barkskjell i de skrinne heiene. Disse kan antageligvis være 200-300 år gamle. Et område med en del slike gamle trær finnes helt i vest, V for Hisvatn, mot Hestdalen. Det er en meget åpen, skrinnt utforming ("bonzai-furuskog") som dekker store arealer på heiene. Det er påfallende lite spor etter grovere, svært gamle furutrær som kan ha overlevd flere brannsykluser (jfr. noe større tetthet av slike f.eks. i Storsteinsfjellet NR. i Fyresdal, og Solhomfjell NR i Gjerstad). Men det finnes enkelte grove, mye nedbrutte furulæger i granskogen av en type som knapt finnes stående noe sted i dag. Grov furu er generelt mangelvare, og de få litt mer voksterlige bærlyngberstandene som finnes, er stort sett hogd ut i kantene av verneforslaget. Det meste som finnes av grov furu opptrer i forbindelse med varme sørberg og rasmark. Ellers virker det som grana har overtatt mye av bonitetene for mer produktiv, grovvokst furu. Tørrgadder er meget sjeldne å finne, og flertallet av /høystubber har som alltid i Agder-heiene kraftige øksemærker som viser at nesten hver gadd har vært testet for tjæreinnehold eller eventuelt andre kvaliteter. To gadd observert med brannmerker som kan være meget gamle. Det virker ikke som det har vært større branner her i "manns minne".

Granskogen: Påvirkningsgraden på granskogen er vanskelig å tolke. Både utstrakt plukkhogst 100-200 år tilbake i tiden, opphør av større branner, og granas naturlige ekspansjon i området kan være med

a forklare dagens skogbilde, som gjennomgaende og overalt har et gammelskogspreget, med markert sjukning og stor dimensjonsspredning, men nesten totalt fravær av læger av granlæger. Derimot er det stedvis rikelig av bjørk- og rognelæger (og lite staende), samt enkelte grove, gamle furugadd som kan tilsi at det har vært et mer apent og furu-bjørk-dominert skogsbilde her i forrige tregenerasjon. I de litt høyereliggende omradene under Vardeheia opptrer det en del meget gamle grantrær som anslagsvis kan være 250-300 ar siden. Dette preget av gamle trær og liten pavirkningsgrad, men lite læger er typisk for de aller fleste granbestand i tilknytning til heilandskapene i indre Agder (men jfr. Røyrtveit NR i Evje og Hornnes kommune som har vært vernet i nesten 100 ar, og som har en del granlæger i alle nedbrytningsstadier). Eikeskogen/edellauvskogen: Utpost-lokalitetene av eik under Kjesfjell-Gaupenapen synes i stor grad a ha unngatt plukkhogst-pavirkningen for 100-200 ar siden som preger furuskogen og trolig ogsa granskogen i området. Mye av eika er betydelig eldre, selvom enkelte spor etter hogst finnes (bl.a. ligger igjen enkelte felte eikegadd). En ganske gjennomsnittlig eikegadd pa 50 cm bhd. som var kappet over ved Gaupenapen ble malt til 340 ar gammel, og sannsynligvis er mye av de gamle eikene 300-400 ar gamle, de eldste og groveste med diameter nær 1 m bhd. trolig enda eldre. Bemerkelsesverdige er det at disse utposteikene (i) oftest ikke blir sa grove (tørker ut pa 40-50(-60) cm bhd.) og at de (ii) oftest tørker som massive gadd uten synlige hulrom. Ca. 5-6 meget grove, hule eiker er imidlertid registrert. Ogsa mye gammel, delvis hul osp forekommer, og en del gammel (smavokst) spissløn. Mye av lindeforekomstene virker yngre, men enkelte svært gamle, grove lindetrær forekommer. Det gar et mer eller mindre sammenhengende belte med forekomster av svært gammel eik fra Gaupenapen-Kjesfjell videre Ø-over i sørbergene langs Haugedøla, via Lindelidalen, og over pa andre siden av Nidelva ved Katteras.

Verneverdier

Avgrenset verneverdig areal representerer et variert område som er lite påvirket av tyngre tekniske inngrep. Verdier i området er knyttet opp mot forekomster av relativ produktiv og lite påvirket gammel granskog, intakte ut-postlokaliteter av eikeskog, med tilhørende spesielt mangfold av rødlistearter.

Verneformål

Området foreslås vernet som naturreservat med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62.

Formålet med naturreservatet er å bevare et urørt heiområde i indre Agder, med skrinne, småvokste røsslyngfuruskoger, forekomster av produktiv granskog samt intakte utpostlokaliteter av eikeskog med forekomster av gamle, grove, småvokste og hule eikekjemper og tilhørende spesielt biomangfold av sopp- og rødlistearter.

Tekniske inngrep

Det er ingen kjente tekniske inngrep i området.

Planstatus

I gjeldende kommuneplan er området som foreslås vernet avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF) i kommuneplanen.

Andre interesser

Området er i dag i bruk til små- og storviltjakt. Det er ogsa noe i bruk til friluftsliv. Utover dette er ikke Fylkesmannen kjent med at det er andre interesser knyttet til området.

Vedlegg 2

Forskrift om vern av Kjesfjell og Gaupenapen naturreservat i Åmli kommune i Aust-Agder fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et urørt heiområde i indre Agder, med skrinne, småvokste røsslyngfuruskoger, forekomster av relativ produktiv granskog og granskogsslier samt intakte utpostlokaliteter av eikeskog med forekomster av gamle, grove, småvokste og hule eikekjemper og tilhørende spesielt biomangfold av sopp- og rødlistearter.

§ 2 Avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 25/7 i Åmli kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 3988 daa.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokkdatert Miljøverndepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Åmli kommune, hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder fylke, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.

- d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av bygninger, veier og andre anlegg og innretninger som er i bruk på vernetidspunktet.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper, bruer og skilt som eksisterte på vernetidspunktet.
- f) Drift, vedlikehold og nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- g) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlig fysiske endringer i forhold til verneformålet.
- h) Bålbrenning i henhold til regelverk med tørre kvist som ligger på bakken eller medbrakt ved.
- i) Utsetting av saltstein.
- j) Rydding og vedlikehold av tre traktorveier, jf. vernekartet.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier eller traseer godkjent gjennom forvaltningsplan, er bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- c) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- d) Tilrettelegging og bruk av reservatet for friluftsliv og pedagogiske aktiviteter dersom det ikke er i strid med vernevedtakets formål.
- e) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering/fornyelse av kraftledninger.
- g) Nødvendig motorferdsel til eksisterende hytte ved Malevat med snøskuter på vinterføre langs trasé vist på vernekart for transport av ved, materialer og utstyr.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d, e, i og j.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan foreta tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.